

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Vitalie Duca, Irina Duca,
Aliona Duca,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 10 din mun.
Chișinău împotriva lui Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca cu privire la
încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 05 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin
care s-a restituit apelul declarat de Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca
împotriva hotărârii din 17 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

(Dosarul nr. 2r-205/24

PIGD Nr.2-22186751-01-2r-29042024)

Restituirea cererii de apel. Apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de
apel din încheierea de nu dat curs a cererii de apel emisă în conformitate cu art. 368 alin.
(1) din Codul de procedură civilă.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. E. Badan-Melnic)
Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, R. Pulbere, D. Dulghieru)

15 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, recursul declarat de Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi, *judcători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 20 decembrie 2022, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 10 din mun. Chișinău a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca, cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

2. Prin hotărârea din 17 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă acțiunea depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 10 din mun. Chișinău. S-a încasat în mod solidar de la Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca în beneficiul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 10 din mun. Chișinău suma de 3 928,44 lei cu titlu de datorie la plata pentru serviciile comunale și suma de 270 de lei, cu titlu de taxă de stat pentru examinarea cererii de chemare în judecată.

3. La 15 iunie 2023, Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 17 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

4. Prin încheierea din 01 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs apelului declarat de Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca împotriva hotărârii din 17 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a acordat apelanților termen de 07 zile, din momentul recepționării încheierii, pentru depunerea unei cereri de apel motivate, precum și prezentarea originalului dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 202, 50 de lei.

5. Prin încheierea din 05 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit apelul declarat de Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca împotriva hotărârii din 17 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv

că apelanții nu au îndeplinit indicațiile instanței de apel din încheierea din 01 februarie 2024.

6. La 11 aprilie 2024, Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca au depus cerere de recurs împotriva încheierii din 05 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu transmiterea cauzei instanței de apel.

7. În argumentarea recursului s-a invocat că încheierea din 01 februarie 2024, a fost recepționată la 21 februarie 2024, potrivit avizului de recepție anexat la materialele dosarului. Pentru lichidarea neajunsurilor a fost acordat un termen de 7 zile, din momentul recepționării încheierii. Ulterior, la 29 februarie 2024, a fost prezentat apelul motivat și dovada achitării taxei de stat (f.d.113-117).

8. Au indicat că Curtea de Apel Chișinău restituind apelul a conchis că termenul oferit de către instanța de apel pentru lichidarea neajunsurilor a expirat, iar apelanții în acest termen nu au înlăturat neajunsurile indicate în încheierea instanței. Au opinat că această concluzie a instanței de apel este eronată, or, potrivit sistemului informațional poștal avizul de recepție a fost recepționat la 21 februarie 2024, ora 17:35, în afara orelor de muncă, fapt ce denotă că ziua de 21 februarie 2024, când a fost recepționată încheierea, este incompletă și nu poate fi luată în calcul, termenul începând să curgă din ziua imediat următoare, adică 22 februarie 2024.

9. Au notat că instanța de apel în mod nejustificat a calculat termenul de 7 zile acordat pentru lichidarea neajunsurilor, prin includerea în interiorul termenului a zilei în care sa produs evenimentul de notificare, fapt ce contravine prevederilor art. 385 alin. (1) din Codul de procedură civilă, or, instanța de apel nu poate determina modul de curgere a termenului fără a ține cont de unica sursă care determină modul de determinare a curgerii termenului, în consecință încheierea din 05 martie 2024 a instanței de apel este emisă cu încălcarea normelor de drept procedural.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

10. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

11. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

12. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

13. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

14. Art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Sanțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.”

15. Art. 16 din Codul de procedură civilă:

„Neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.”

16. Art. 100 alin. (1), (1¹) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară. Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sunt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.”

17. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

18. Art. 111 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța

judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.”

19. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

20. Art. 364 alin. (1) și 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.” 4, „... în cererea de apel se indică inter alia motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.”

21. Art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.”

22. Art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1)...”

23. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.”

24. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

25. Completul de judecată atestă că încheierea contestată a fost emisă la 05 martie 2024 și expedită recurenților, la 11 martie 2024 (f.d.123), iar la materialele cauzei lipsesc probe care ar confirma recepționarea acestui act judecătorec. Prin urmare, recursul declarat la 11 aprilie 2024, se consideră depus cu respectarea termenului de declarare a recursului (f.d.126-128).

26. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu poate accepta argumentele recurenților, precum că încheierea din 05 martie 2024 a instanței de apel, prin care nu i s-a dat curs cererii de apel este emisă cu încălcarea normelor de drept procedural.

27. La capitolul dat, Completul de Judecată al Curții Supreme de Justiție nu poate accepta ca viabil argumentul din recurs, întrucât prin încheierea din 01 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs apelului declarat de Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca împotriva hotărârii din 17 mai 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a acordat apelanților termen de 07 zile, din momentul recepționării încheierii, pentru depunerea unei cereri de apel motivate, precum și prezentarea originalului dovezii de achitare a taxei de stat.

28. Potrivit înștiințării expediate în adresa apelanților Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca, ultimii au fost înștiințați despre obligativitatea lichidării omisiunilor, prin expedierea în adresa acestora a încheierii prin care apelanților le-a fost acordat termen de 7 zile, din momentul recepționării acesteia, pentru înlăturarea neajunsurilor stabilite și anume, pentru prezentarea cererii de apel motivate și a originalului dovezii de achitare a taxei de stat, fapt ce se confirmă prin semnătura aplicată pe avizul de recepție la 21 februarie 2024 (f.d.110, 111, 112).

29. Respectiv, în condițiile speței, termenul de procedură acordat de Curtea de Apel Chișinău apelanților pentru înlăturarea neajunsurilor la declararea apelului a început să curgă din ziua imediat următoare zilei calendaristice când încheierea de a nu da curs cererii de apel a fost notificată apelanților Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca, adică din 22 februarie 2024, iar ziua limită de îndeplinire a acestui act de procedură fiind ziua de 28 februarie 2024, ora 24:00.

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că termenul acordat de instanța de apel întru înlăturarea neajunsurilor ce au servit temei pentru a nu da curs cererii de apel este unul imperativ și peremptoriu, recurentului revenindu-i obligația pozitivă de a se conforma întocmai dispozițiilor instanței de apel și a lichida aceste neajunsuri, în caz contrar, intervenind uno ictu, cu titlu de sancțiune procedurală restituirea apelului în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

31. La caz, însă, apelanții Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca, nu s-au conformat obligațiilor impuse de lege și de Curtea de Apel Chișinău prin

încheierea din 01 februarie 2024, prezentând instanței cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat la 29 februarie 2024 (conform nr. de intrare 2160 din 29 februarie 2024, ora 11:50).

32. Astfel, se constată că, depunerea cereri de apel motivate la 29 februarie 2024 este cu certitudine efectuată în afara termenului de 7 zile stabilite de instanță, iar apelanții nu au solicitat prelungirea termenului de înlăturare a neajunsurilor stabilite.

33. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că instanța de apel just și temeinic a restituit cererea de apel.

34. Instanța de recurs notează că, apelanții Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca, fiind interesați în soarta soluționării prezentului litigiu, urmau să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul lor de acces la instanță, prin executarea încheierii din 01 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, cu prezentarea cererii de apel motivate și dovezii de plată a taxei de stat în interiorul termenului-limită acordat de instanța de apel pentru lichidarea neajunsurilor la depunerea cererii de apel.

35. Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

36. Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului. Garantând părților în litigiu un drept efectiv de acces la o instanță care să hotărască asupra „drepturilor și obligațiilor lor cu caracter civil”, articolul 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele care să fie utilizate în acest scop.

37. În acest sens, Curtea Europeană a statuat că restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim

urmărit (a se vedea, Tinnelly & Sons Ltd and Others și McElduff and Others vs. the United Kingdom, hotărârea din 10 iulie 1998).

38. Conjunctura relevată profilează faptul că apelanții Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca, nu au dat dovadă de diligență și interes suficient la utilizarea căilor procedurale de atac a hotărârii judecătorești.

39. În baza celor constatate, Completul de judecată notează că există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit în situația în care nu a fost efectuată înlăturarea neajunsurilor stabilite în termenul acordat, iar soluția instanței de restituire a apelului nu poate fi privită, în principiu, ca o restricție asupra dreptului de acces la un tribunal.

40. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or, argumentele și probele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare circumstanțelor cauzei, legislației procesuale și lipsite de relevanță.

41. În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Respinge recursul declarat de Vitalie Duca, Irina Duca și Aliona Duca, împotriva încheierii din 05 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi